

KATECHETICKÉ OZVENY

Informátor a metodický pomocník pre katechétov Spišskej diecézy

Šk. r. 2009/2010

č. 2

K O R U N A

„Ó, Kráľ všetkých národov,
naša túžba a očakávanie,
kameň, ktorý drží stavbu Cirkvi
pohromade:
Ó, príd' a zachráň človeka,
ktorého si stvoril zo zeme!“

Pod' so mnou! Ideme hore.
Tam hore sa svieti, je tam svetlo.

Koruna nás pritahuje, kráľ nás pritahuje.
Pozdvihuje nás k sebe,
smieme vstúpiť k nemu, on nás drží
a celou cestou k nemu nás sprevádza.
Ľudia hovoria: Ježiš je náš kráľ.
Prevolávajú mu: „Hosanna! Požehnaný, ktorý
prichádza v mene Pánovom.“
On je náš pomocník.
Smieme sa ukryť do jeho rúk.

A to platí vždy a naveky.

*To, čo bolo pred mnohými rokmi povedané o malom dieťati Ježiš:
Pozrite: „... chlapček sa nám narodil, daný nám je Syn,
na jeho pleci bude kniežatstvo a bude nazvaný:
zázračný Radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja..
Jeho vláda bude veľká a pokoj bude bez konca na Dávidovom tróne
a jeho kráľovstvo upevni a posilni právom a spravodlivosťou
odteraz až naveky.*

OBSAH

OBSAH	2
ÚVODNÍK	2
INFO.....	4
ODBORNÝ PORADCA	5
Systém dvoch mozgových hemisfér a jeho dopad na vyučovanie a katechézu	5
AKO AKTIVIZOVAŤ	6
Advent vo farnosti a v rodine - Putovanie do Betlehema	6
Test - Ján Krstiteľ.....	7
Prerozprávanie príbehu s použitím obrazu – Sv. Mikuláš	8
Adventná hra: „Čo vieš o Advente?“	12
Scénka na vianočnú akadémiu – Ježiš sa môže narodiť v tvojom dome	13
Koledy	16
KATECHETICKÉ NÁMETY	18
Jean Giono: Muž so stromami.....	18
PONÚKAME	22

ÚVODNÍK

S adventným a vianočným obdobím sa spája slávenie tajomstva prvého príchodu Ježiša Krista. Zvlášť liturgia poskytuje široký priestor na postupné uvádzanie do podstaty začiatku diela vykúpenia. Narodenie Ježiša Krista je nielen historický fakt, ale skutočnosť, ktorá má pre každého z nás kresťanov rozhodujúci význam pre životnú orientáciu a vedie nás ceniť si hodnotu Božieho detinstva, ako to uvádza v úvode (prológu) svojho Evanjelia sv. Ján: „Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho. Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božimi deťmi.“ (Jn 1, 9-12)

Práve obdobie Adventu a Vianoc je školou Božieho detinstva. Ňou prechádzajú kresťanské generácie už dvetisíc rokov. Okrem liturgického slávenia, hlásania evanjelia o Kristovom prvom príchode formou katechézy v škole, v rodine a vo farnosti, stretávame sa práve v týchto obdobiach cirkevného roka s mnohými prejavmi ľudovej zbožnosti a zvykoslovia. Každý kraj, cirkevné spoločenstvo má svoje tradície, ktoré sa viažu na slávenie tohto tajomstva príchodu Božieho Syna, Slova Večného Otca, ktoré sa stalo telom a prebývalo medzi nami. (porov. Jn 1,14) Vari niet veriaceho človeka, ale

i neveriaceho, ktorý by si nenosil vo svojom srdci spomienky na adventné omše (roráty) a zvlášť polnočnú omšu, slávenie štedrej večere v kruhy najbližších a zvyky, ktoré ju obklopujú, na vianočné koledovanie, spev kolied a na vinšovanie. K týmto tradičným prejavom ľudovej zbožnosti sa pridávajú nové, ktoré vytvára novodobý kultúrno-spoločenský a náboženský rámec, v ktorom sa slávi toto tajomstvo viery. Niektoré moderné prejavy majú kresťanský a iné zasa pohanský charakter. U tých druhých sa viac prejavuje konzumný, materialistický prístup, a nie duchovný, ktorý je spojený s tajomstvom viery. Najmä ľudia reklamy a obchodu v honbe za ziskom už niekoľko týždňov pred slávením Adventu a Vianoc lákajú ľudí prostredníctvom reklamy, psychologicky zneužívajúc náboženské cítenie (používanie kolied) do hypermarketov, tržníc, a nie do kostolov a cirkevného spoločenstva.

Iní zasa zazlievajú ľudovej zbožnosti určitú plytkosť, väčší príklon k citovému primknutiu sa ku Kristovi v malom nevinnom dieťati, ako k triezvemu, rozumovému chápaniu tajomstva viery, ktoré nás približuje k osobe Vykupiteľa Ježiša Krista. Tu si kladieme otázku: Čo robiť, aby generácia dnešných ľudí prijala posolstvo Ježiša Krista

o jeho narodení a o našom vykúpení aj prostredníctvom vonkajších prejavov, ktoré nám ponúka ľudová tradícia minulosti i dneška?

Sv. Otec Ján Pavol II. o prínose ľudovej zbožnosti z hľadiska katechetického vyučovania v apoštolskej exhortácii *Catechesi tradendae* uvádza: „Myslím na tie pobožnosti, ktoré v istých krajinách konajú veriaci ľud s horlivosťou a dojímavou čistotou úmyslu, aj keď viera, ktorá je ich základom, sa musí očistiť a dokonca aj z viacerých aspektov poopraviť. Myslím na skutky nábožnosti, ktoré sa konajú s úprimnou túžbou robiť pokánie a páčiť sa Pánu Bohu. Pri ich správnom použití môžu poslúžiť k lepšiemu poznaniu Kristovho tajomstva a jeho poslania: Božia láska a milosrdenstvo, Kristovo vtelenie... A prečo by sme mali siahnuť iba po nekresťanských – ba dokonca protikresťanských prvkoch – a odmietajú tie, ktoré potrebujú len revíziu a očistenie, lebo sa zrodili z kresťanského koreňa?“ (CT 54)

Naša adventná a vianočná katechéza v škole, vo farnosti a v rodine, ale aj v rôznych cirkevných skupinách a spoločenstvách má brať do úvahy nielen liturgiu, ale aj formy zbožnosti veriacich a ľudovú nábožnosť. Tieto prejavy sú predĺžením liturgického života Cirkvi. Treba ich usporiadať tak, aby vzhľadom na slávené liturgické obdobie boli v súlade s posvätnou liturgiou, aby sa od nej určitým spôsobom odvodzovali a k nej privádzali deti, mládež a dospelých. (porov. KKC 1674-1675)

Cieľom adventnej a vianočnej katechézy je priblížiť tajomstvo vtelenia Božieho Syna a vychovávať k povedomiu Božieho detinstva v katechizovaných každej vekovej kategórie. Práve prejavy ľudovej zbožnosti napomáhajú splniť tento cieľ. Ďalej umožňujú katechizovaným lepšie chápať symbolickú reč rôznych liturgických a mimoliturgických slávení tohto obdobia. A keďže je to obdobie, ktoré je blízke ľudskému srdcu, pomáhajú tvoriť syntézu kresťanského myslenia a cítenia. Takto adventná a vianočná katechéza a jej rozmanité formy tvorivo a názorne i zážitkovo spája božské a ľudské v osobe a poslaní Ježiša Krista, príklade Svätej rodiny, v postavách troch mudrcov (kráľov) a ich klaňaniu sa Božiemu Synovi a

Kráľovi kráľov. Učí kresťanskej múdrosti a humanizmu, ktorý radikálne dosvedča dôstojnosť každej ľudskej osoby ako Božieho dieťaťa, vytvára základné bratstvo, poskytuje dôvody na radosť a dobrú náladu, a to aj uprostred tvrdej reality života. (porov. KKC 1676)

Drahí kňazi, katechéti a učelia náboženstva! Katechéza v období Adventu a Vianoc pripravuje malých i veľkých pripraviť sa ku Kristovi, ktorý je Svetlo sveta a každého človeka. (porov. Jn 1, 9) Je mnoho katechetických foriem a ciest (metód), ktoré vedú k betlehenským jasliam. Adventné a vianočné katechézy, slávenie svätých omší a pobožností, akadémie, dramatizácie a iné súčasné katechetické formy vedú katechizovaných k veľkému zážitku z prežívania tajomstva viery, na ktorý si katechizovaní z detstva odnášajú nezabudnuteľné spomienky a duchovné skúsenosti na celý život. Vysvetľujme nádherné adventné a vianočné zvyky, tradície, ktoré sa uchovávajú a odovzdávajú z generácie na generáciu v našich rodinách, farských a cirkevných spoločenstvách! Nech ich neprehluší v myšliach a srdciach veriacich ľudí hlučná a agresívna reklama časti konzumnej spoločnosti. Zapojením ľudovej zbožnosti do ohlasovaného adventného a vianočného tajomstva vtelenia Božieho Syna zvrúcnime život viery v katechizovaných a prinavrátme ich kresťanskú kultúrnu identitu! Takto pochopia, kedy sa evanjeliom cítením slávenia Adventu a Vianoc v Cirkvi slúži evanjeliu a kedy sa ono pod vonkajším vplyvom vyprázdňuje a zadúša inými záujmami. (porov. KKC 1676)

Za zážitkom sme ochotní cestovať a prekonávať veľké diaľky. Zvlášť to platí o zážitkoch zo slávenia Vianoc. Prostredníctvom katechézy urobme všetko preto, aby tí, čo sa rozhodnú sláviť tieto sviatky lásky, radosti a pokoja, ktorý nám priniesol svojim narodením Ježiš Kristus, tak urobili s hlbokým veriacim a milujúcim srdcom Božích detí!

To isté prajeme a vyprosujeme aj Vám, ktorí ste v katechetickú a evanjeliu službu Ježiša Krista a jeho Cirkvi. Požehnaný Advent a Vianoce!

Riaditeľ a pracovníci DKÚ

▣ **Kontinuálne vzdelávanie učiteľov náboženskej výchovy a náboženstva**

Dovoľujeme si Vás upozorniť na potrebu kontinuálneho vzdelávania v súlade s vnútornými predpismi Katolíckej cirkvi.

Podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 22. mája 2008 § 15 ods. 5 „Vyučovanie náboženskej výchovy a náboženstva vykonáva pedagogický zamestnanec s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, ktorý má aj cirkevné poverenie podľa vnútorných predpisov cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.“

Katolícka cirkev podľa svojich vnútorných predpisov má stanovené podmienky na udržanie cirkevného poverenia (kanonickej misie) v zmysle zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov 6. časť Kontinuálne vzdelávanie § 35 ods. 2) písmeno e) poskytovateľom je cirkev alebo náboženská spoločnosť. Zákon otvára vzdelávací trh, ale neumožňuje iným organizáciám zasahovať do kompetencií cirkvi a náboženských spoločností.

Ďalšie odborné, metodické vzdelávanie učiteľov katolíckeho náboženstva a poskytovanie metodicko-didaktickej služby zabezpečuje Katolícke pedagogické a katechetické centrum a Diecézne katechetické úrady (zákon č. 394/2004 Z.z.). Vzdelávania absolvované na uvedených inštitúciách sú pripravené v súlade so stanovenými podmienkami na udržanie cirkevného poverenia (kanonickej misie) podľa vnútorných predpisov Katolíckej cirkvi a súčasne v súlade s kariérovým rastom pedagogického zamestnanca. Vzdelávania sú predložené Katolíckou cirkvou na akreditáciu kontinuálneho vzdelávania.

▣ **Biblická olympiáda**

V tomto období prebiehajú školské kolá súťaže. Povzbudzujeme vás, aby ste motivovali žiakov k čítaniu Svätého písma a našli vhodný časový priestor na predstavenie kníh, ktoré sú v tomto roku určené pre Biblickú olympiádu.

▣ **Výtvarná súťaž „Biblia očami detí a mládeže“**

Pri výtvarnej súťaži je vhodné zapojiť žiakov všetkých ročníkov. Spracovanie biblickej udalosti predpokladá, že učiteľ náboženstva uvedie žiakov do témy pripravenou biblickou exegézou na určitú konkrétnu biblickú situáciu. Po premeditovaní biblickej udalosti žiaci dokážu nájsť vlastný výtvarný prejav udalosti. Môže sa jednať o situácie: Gedeón a rúno, príbeh Jefteho, Joatamova mravoučná bájka, Samsonova svadba, Samsonov zápas s levom, Daniel v levovej jame a ďalšie. Nie je vhodné žiakom ukázať konkrétny obraz, pretože potom vo svojom výtvarnom prejave kopírujú uvedený obraz.

▣ **Korešpondenčná súťaž v Roku kňazov**

V súčasnosti prebieha korešpondenčná súťaž, do ktorej sa môžu zapojiť žiaci ZŠ a SŠ (bližšie informácie nájdete v propozíciách). Keďže je to súťaž jednotlivcov, úlohou učiteľa je motivovať žiakov, aby sa zapojili do súťaže. Úlohou žiakov je naučiť sa hľadať a spracovávať informácie.

▣ **Z pastoračného plánu pre Slovensko**

Tradičné štruktúry Cirkvi (diecéza, farnosť) sa v priebehu dejín osvedčili. Našou úlohou je ich oživiť a obnoviť. Farnosť je osobitným miestom, kde sa uskutočňuje Cirkev. Snaha o novú evanjelizáciu by mala byť zameraná na obnovu farnosti ako spoločenstva, ktoré ohlasuje, slávi a svedčí o evanjeliu lásky.

Ciele farskej pastorácie

- * Prejsť od tradičnej pastorácie (poskytovanie duchovných služieb už veriacim) k misijnej pastorácii;
- * Spolupracovať s laikmi a ich spoločenstvami, aby sa farnosť stala „spoločenstvom spoločenstiev“, ktoré je evanjelizované a evanjelizuje ostatných;
- * Praktizujúcich veriacich viesť k duchovnej zrelosti, k účasti vo verejnom živote a na úlohách Cirkvi;

*Povrchných kresťanov viesť k osobnej viere; hľadať cesty, ako osloviť nepraktizujúcich veriacich a vzdialených.

*Zdokonaľovať doterajšiu farskú pastoráciu v rámci bohoslužieb, vysluhovania sviatostí a katechézy v duchu inštrukcií cirkevného magistéria;

Odporúčania

- a) podporovať a realizovať aktivity zamerané na novú evanjelizáciu, najmä formačné kurzy farských spolupracovníkov (základná podmienka účasti je osobná viera a katechéza dospelých);
- b) starať sa o programy systematickej obnovy farnosti, zamerané na zmapovanie situácie, formáciu farských spolupracovníkov, vytvorenie spoločenstiev a evanjelizáciu ostatných farníkov;
- c) podporovať šírenie osvedčených pastoračných iniciatív, pomôcok a príručiek;
- d) zriadiť celoštátne centrum a diecézne strediská pre pastoráciu a novú evanjelizáciu;
- e) rešpektovať zaužívané formy zbožnosti a dávať im hlbší obsah;
- f) v mestách počítať s osobitnými problémami (drogy, sekty). Mať adresár odborníkov, na ktorých sa možno obrátiť;
- g) dobrou príležitosťou k evanjelizácii je stále trvajúci záujem širokých vrstiev populácie o sviatosti. Súčasťou prípravy má byť okrem poučenia aj uvedenie do kresťanskej praxe a integrovanie účastníkov do farského spoločenstva. Z tohto hľadiska sa osvedčila prax, zaradiť do skupiny katechumenov (birmovancov) praktizujúcich veriacich, ktorí v spolupráci s kňazom odpovedajú na otázky, pôsobia svojím príkladom a svedectvom, nadväzujú s účastníkmi osobné kontakty atď.;
- h) neznižovať nároky pri príprave na sviatosti;
- i) zapájať laikov do úloh farnosti. Laici, ich spoločenstvá a hnutia majú byť otvorení pre potreby farnosti; kňazom treba odporúčať, aby s nimi spolupracovali;
- j) rozšíriť trvalý diakonát osvedčených ženatých mužov. Umožniť, aby vo farnostiach v prípade potreby pôsobili na plný úväzok aj laici, ktorí sa už osvedčili ako dobrovoľní spolupracovníci.

ODBORNÝ PORADCA

Systém dvoch mozgových hemisfér a jeho dopad na vyučovanie a katechézu

Všetko, čo a ako vnímame, vidíme, prežívame, súvisí s našim mozgom. Porovnaním činnosti jednotlivých hemisfér môžeme vidieť zásadné rozdiely, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Ľavá hemisféra:	Pravá hemisféra:
spracováva informácie za sebou, postupne	spracováva informácie súčasne
drží sa poradia, lineárne myslenie	zachytáva komplexný obraz, simultánne myslenie
registruje detaily	zachytáva celok
triedi svet na prehľadné porozumiteľné diely	spája svet z častí do celku (z celkov do celku)
logická, vidí príčinu a následky	analogická – vidí podrobnosti
oslovuje empirické (kognitívna)	oslovuje citové (afektívna)
riadi sa danými pevnými štruktúrami	obrazné myslenie
spája slová podľa gramatických pravidiel - syntaktická	reaguje na obraz slov, ohraničene syntaktická
triedi, rozdeľuje (kde sú rozdiely)	spája dôležité spojenia
rozpráva – verbálna	používa len obrazy – neverbálna
formuluje otázku „ako“	formuluje otázku „čo“
používa slová ako znaky (slová=znaky)	vníma obrazy a zvuk slov (znak slová=obrazy)
zastupuje pojmové myslenie	zastupuje obrazné myslenie

Školský systém oslovuje prevažne ľavú hemisféru. Žiakov v škole vedíme teda tak, že ľavá hemisféra je primárna. Odborníci zistili, že žiaci píšuci ľavou rukou ináč myslia. Našou snahou by malo byť snažiť sa prepojiť obidve mozgové hemisféry. K tomu je nám dôležité vedieť o rôznych vnemových kanáloch, ktorými informácie prichádzajú do mozgu. Našou úlohou je vidieť človeka celistvo, nie iba toho, ktorý má mozog. Človeku je potrebné prihovoriť sa všetkými zmyslami. Naša inteligencia pozostáva z rôznych faktorov. Má zmysel, keď spievame, hráme sa, pohybuje sa, tvarujeme figúrky z hliny a pod.

Prišli sme na to, že potrebujeme obidve mozgové hemisféry. Pri čítaní obrazu, pri pre-pájaní videného so skúseným určite potrebujeme pravú hemisféru. Ak žiakov vedíme k transformácii a aktualizácii textov a príbehov do životných situácií, nutne potrebujeme činnosť pravej hemisféry. Hranie scény, prijatie úlohy postáv a následné spracovanie vnútorných postojov a pocitov vyžaduje činnosť pravej hemisféry.

Školský systém je bol doteraz koncipovaný pre pravákov. Ako sa prenášala teologická reč v čase katechizmov typu otázka – odpoveď a reprodukciu biblických príbehov? Prevažne pomocou ľavej hemisféry. Naučené formulácie sú dôležitou výpoveďou o znalosti, ale nepodporujú zamýšľanie sa nad skutočnosťou. Ako by vyzerala teológia pravej hemisféry? Biblia pauperum, biblické hry, vnímanie architektonických prvkov stavieb kostolov a komplexný prístup k biblickým textom rozpráva pravou hemisférou.

Židia píše sprava doľava. Má to súvis s iným myslením. Jazyk Biblie je jazyk obrazov. Čo sa stane, keď obrazy začnú chápať ľavou hemisférou? Začnú sa pýtať na detaily. Tu sa otvára bohatosť myslenia a vyjadrovania, kedy ich pohľad na krásny jesenný strom nemôže skončiť konštatovaním, že vidia strom. Jeho krása ich vedie k zamysleniu. Farba a tvar listov, veľkosť stromu, teda jeho skutočné vnímanie má tendenciu prehovoriť do ich vnútra a zamyslieť sa nad krásou života i nad vlastným životom. To však je činnosť pravej hemisféry.

Cvičenie

Na základe teórie naučiť sa pracovať pomocou pravej hemisféry môžeme z príbehu o Ezauovi a Jakubovi vybrať jednu časť života a spracovať ju z pohľadu vlastných životných situácií. Napr. môže sa jednať o narušenie súrodeneckých vzťahov. Metóda práce môže byť písanie listu Jakubovi. Žiaci sa môžu v liste identifikovať s rôznymi biblickými postavami (Izák, Rebeka, Lia, Ráchel, slúžka, ovečka), neživými predmetmi (strom, kameň), ktoré udalosť sledujú, alebo môže písať list za seba. Po ukončení práce a prečítaní listov je úlohou žiakov, aby v mene Jakuba odpovedali na list. Takáto transformácia pomáha pochopiť neustále životné situácie a porovnanie riešenia z pohľadu biblického príbehu s myslením dnešných žiakov.

-ks-

AKO AKTIVIZOVAŤ

ADVENT VO FARNOSTI A V RODINE - Putovanie do Betlehema

Vianoce sú oslavou Ježišových narodenín. Môžeme však narodeniny sláviť bez oslávenca? To isto nie. Ani ich nemôžeme sláviť bez prípravy. Naša príprava bude prebiehať po celý advent v malých krokoch, ktorými sa budeme približovať k Ježišovi. Symbolicky to znázorníme stopami, ktorých bude na ceste k Betlehemu pribúdať.

Cieľ: Pravidelné stretanie pri liturgii a hlbšie prežívanie Adventu vo farnosti i v rodinách.

Spôsob prevedenia: Na obvyklom mieste v kostole postavíme základ betlehema (jasličiek) – prázdnu maštal'ku a krajinu okolo. Z papierovej lepenky vyrežeme kľukatú cestu, ktorú môžeme po okrajoch vyzdobiť zelenými vetvami tuje. Podľa počtu detí zúčastňujúcich sa na bo-

hoslužbách odhadneme, aká bude cesta dlhá a široká. Do úvahy musíme zobrať aj priestorové možnosti a usporiadanie kostola. Cestu možno posypať aj pieskom (najskôr natrieť lepidlom na tapety), polepiť drobnými kameňmi a pod. Stopy sa na cestu priliepajú lepidlom. Cestu pokrytú stopami detí môžeme potom nechať pri betleheme aj po celú dobu Vianoc ako spomienku na naše putovanie a našu prípravu.

Postup:

1. Variant

Pri návšteve „detskej“ alebo nedeľnej sv. omše dostane každé dieťa jednu stopu, ktorú si môže podpísať a nalepiť na cestu. Kňaz, katechéta alebo ten, kto stopy pripravuje, môže pre každý týždeň zvoliť inú farbu (nakopírovať na papier rôznej farby), deti si tiež stopy môžu vyfarbiť pastelkami.

2. Variant

V tejto variante sú viac zapojení aj rodičia. Deti dostanú každú adventnú nedeľu papier so 7 stopami na celý nasledujúci týždeň (štvrtý adventný týždeň to bude menej). K tomu dostanú jednu konkrétnu úlohu na celý týždeň, o ktorú by sa mali snažiť, alebo zoznam rôznych úloh. Môže ísť napr. o úryvky z Božieho slova (citáty), ktoré by si mali každý deň prečítať, modlitby a pod. Skonkretizovanie týchto úloh nechávame na miestnych podmienkach a možnostiach, prípadne na rodičoch.

Po večernej rodinnej modlitbe si dieťa stopu vystrihne a napíše do nej dátum (stopy z nákresu možno zväčšiť, prípadne dieťa urobí vlastnú stopu). Ak sa úloha podarila, stopu si dieťa vyfarbí a podpíše. Koľko stôp sa za týždeň podarí „splniť“, toľko si ich dieťa prinesie budúcu nedeľu (alebo iný stanovený deň) do kostola a vloží ju do pripraveného košíka. Ten sa prinesie k oltáru v sprievode s obetnými darmi. Stopy tak budú predstavovať našu snahu a kroky smerujúce k Ježišovi. Po sv. omši sa nalepia na cestu ako v 1. variante.

Ešte zostáva podľa miestnych pomerov domyslieť, kedy deti dolepia posledné stopy za štvrtý adventný týždeň (v niektorých farnostiach je na Štedrý deň sv. omša dopoludnia, snáď na nej) a ako odmeníme tých, ktorým sa podarilo priniesť najviac stôp. Tieto papierové stopy by mali byť obrazom duchovných krokov, ktoré v Advente urobíme smerom k Ježišovi – nie k figúrke, ktorá bude v jasličkách, ale k živému Ježišovi, ktorý sa s nami chce stretnúť v našom srdci.

TEST – sv. Ján Krstiteľ

Postavou, o ktorej v Advente často počujeme, je sv. Ján Krstiteľ. Prorok, ktorý pripravoval cestu Ježišovi Kristovi. V nasledujúcom teste si môžeš overiť, čo všetko o ňom vieš.

Začni prvou otázkou, číslo za správnou odpoveďou ťa pošle na ďalšiu otázku. Ak odpovieš správne, začne ti z písmen v rámečku vychádzať tajnička. Tá bude kompletná, až keď prejdeš všetky otázky a posledná odpoveď ťa pošle späť na č. 1.

1. **Rodičia sv. Jána Krstiteľa boli**
- a) Joachyn a Anna – 3
 - b) Abrahám a Sára – 10
 - c) Zachariáš a Alžbeta – 8

2. **Sv. Ján Krstiteľ povedal o Ježišovi:**
Nie som hoden ani..
- a) sa s ním stretnúť – 7
 - b) rozviazať remienok na obuvi – 5
 - c) mu podať ruku – 10

3. **[S]** Sv. Ján Krstiteľ krstil
 - a) v Mrtvom mori – 9
 - b) v rieke Níl – 4
 - c) v rieke Jordán – 7
4. **[A]** Sv. Ján Krstiteľ kázal
 - a) na hore Tábor – 6
 - b) pri Genezaretskom jazere – 8
 - c) na púšti – 9
5. **[E]** Sv. Ján Krstiteľ o Ježišovi učeníkom povedal:
 - a) Hľa, svetlo sveta – 1
 - b) Hľa, môj nasledovník – 6
 - c) Hľa, Baránok Boží – 3
6. **[!]** Sv. Ján Krstiteľ zomrel
 - a) sťatím – 1
 - b) ukrižovaním – 2
 - c) upálením na hranici – 8
7. **[A]** Bol uväznený preto, lebo
 - a) z hladu ukradol chlieb v chráme - 3
 - b) pokarhal kráľa Herodesa za jeho manželstvo so švagrinou – 6
 - c) ničil prírodu jedením kobyliiek - 9
8. **[B]** Otec sv. Jána Krstiteľa neuveril, že bude mať syna, až do jeho narodenia
 - a) ohluchol – 5
 - b) onemel – 10
 - c) oslepol – 7
9. **[Ľ]** Prichádzali k nemu ľudia, aby
 - a) sa uzdravili z choroby – 1
 - b) vyznali hriechy a dali sa pokrstiť – 2
 - c) im predpovedal budúcnosť – 4
10. **[R]** Sv. Ján Krstiteľ bol
 - a) o rok mladší ako Ježiš – 5
 - b) o pol roka starší ako Ježiš – 4
 - c) o tridsať rokov starší ako Ježiš - 2

Výsledok tajničky: Sv. Ján Krstiteľ ľudí vyzýval:

PREROZPRÁVANIE PRÍBEHU S POUŽITÍM OBRAZU – Sv. Mikuláš

1. BISKUP SV. MIKULÁŠ

Ako si vlastne predstavuješ svätého Mikuláša? Deti hovoria... pravdepodobne ako muža s bielou bradou, ktorý rozdáva darčeky a napomína deti, aby boli dobré.

Ja však poznám toho svätého muža trochu ináč. A o tom deti väčšinou veľa nevedia. Preto vám teraz vyrozprávam príbeh, ako nám ho rozprávali naši rodičia a vy ho budete rozprávať ďalej, aby takéto krásne príbehy nepadli do zabudnutia.

Mikuláš bol biskupom v meste Myra. Ak by ste niekedy cestovali do Turecka, tak toto mesto nájdete len ako zrúcaninu. Každý z nás má svoj životný príbeh. Aj tento muž mal svoj životný príbeh.

Vieme, že otec sv. Mikuláša sa volal Epifanes. Bol to bohatý muž a jeho matka sa menovala Jana. Kedy sa presne narodil nevieme (bolo to v druhej polovici 3. storočia), jeho rodiskom bolo mesto Patara. Rodičia mu dali meno Mikuláš, ktoré vzniklo z gréckych slov nikos = víťazstvo a laos = ľud, čo teda znamená „víťazstvo nad ľudom“. Jeho strýko bol tiež biskupom v Myre a on vysvätil sv. Mikuláša na kňaza. Neskôr, po smrti strýka, bol sv. Mikuláš vybratý ľudom, aby sa stal novým biskupom.

Počas jeho pôsobenia bolo prenasledovanie kresťanov, takže to sv. Mikuláš nemal jednoduché. Zomrel 6. decembra asi roku 345. Nad jeho hrobom bol postavený kostol, ku ktorému od 6. storočia putovalo veľa kresťanov a prosilo tohto svätca o príhovor, pretože počas svojho života bol veľmi dobrý a vždy bol ochotný pomôcť. Neskôr boli jeho pozostatky prevezené do mesta Bari v južnom Taliansku, kde sú dodnes uctievané.

2. SV. MIKULÁŠ POMÁHA

V Myre bývali ľudia starí i mladí, deti i rodičia, zdraví i nemocní, chytrí i hlúpi, usilovní i leniví, smutní i veselí, smejúci sa i plačúci, chudobní i bohatí. Bohatí bývali v nádherných vilách medzi kvitnúcimi ružami, tienistými stromami a osviežujúcimi studňami. Chudobní bývali v chatrných obydliach v horúčave, prachu a špine. Boli väčšinou hladní a nikto im nedal najesť. Často boli nemocní, ale nikto sa o nich nestaral.

Už od svojej mladosti mal sv. Mikuláš veľký súcit s chudobnými. Po svojich rodičoch zdedil veľa peňazí. Za tieto peniaze by bol mohol bývať tak, ako ostatní bohatí ľudia, v jednom z najkrajších domov a mohol by si dopriať príjemný život. On to však nechcel. Rozhodol sa,

že sa postará o všetkých chudobných, nemocných a strádajúcich ľudí v Myre.

„*Niektu tu pre nich musí byť*,“ povedal.

Jedného večera šiel okolo chudobnej chatrče. Žil tam muž so svojimi tromi dcérami. Keby ten muž mal peniaze, mohli by sa jeho dcéry povydávať a nemuseli by hladovať. Ale bohužiaľ, peniaze im často nestačili ani na jedlo. „Budem vás musieť poslať na ulicu,“ nariekal muž, „inak neprežijeme.“ To počul sv. Mikuláš a bol z toho veľmi smutný. „Čo by som mohol pre toho chudobného muža urobiť?“ pýtal sa sám seba.

Nasledujúcu noc vzal mešec s peniazmi a vhodil ich

otvoreným oknom do miestnosti, v ktorom spali dievčatá. Ďalší deň to urobil podobne a na tretí deň znova, pre každú dcéru bol určený jeden mešec s peniazmi. Teraz si už otec nemusí robiť starosť o dievčatá, myslel si sv. Mikuláš.

Zakaždým sa však ukryl v tme, aby nikto nevidel, kto dievčatám daroval peniaze. No na tretí deň otec spozoroval, ako nejaká postava vhodila mešec oknom do miestnosti. Utekal, ako najrýchlejšie vedel, aby darcu zastihol. Keď ho dohonil, pokľakol pred ním a ďakoval mu. Na prosbu sv. Mikuláša musel však sľúbiť, že o tomto dobrom skutku nebude až do smrti nikomu rozprávať. Ale dobré skutky sa nedajú utajiť. A preto sa o nich môžeš dozvedieť i dnes práve ty.

3. SV. MIKULÁŠ SLUŽI

Jedného dňa zomrel starý biskup v Myre. Kresťania v meste boli veľmi smutní. „Kto teraz bude našim biskupom?“ nariekali. Nepoznali nikoho, koho by si tak vážili a kto by mohol starého biskupa v jeho úrade nahradiť. „Boh nám dá určite nejaké znamenie“, hovorili si. Nasledujúcu noc biskupov poradca počul vo sne hlas: „Postav sa zajtra ráno k drevám kostola a dávaj dobrý pozor. Prvý muž, ktorý príde na bohoslužbu, sa menuje Mikuláš, a ten sa má stať vašim biskupom“. Poradca vyrozprával tento sen ostatným kresťanom. Tí sa rozhodli, že týmto spôsobom vyberú biskupa. Sotva vyšlo slnko, chcel ísť Mikuláš do kostola, aby sa tam modlil. Keď otvoril ťažké drevené dvere, v kostole sa rozžiarilo svetlo a sv. Mikuláša obklopilo veľa ľudí, ktorí tam už čakali.

„Ako sa menuješ?“ pýtal sa najstarší z nich.

„Ja som Mikuláš, služobník Boží,“ odpovedal.

„Ty sa staneš našim novým biskupom,“ volali všetci nadšene.

Dali mu biskupskú berlu, viedli ho k oltáru a posadili do biskupského kresla. Mikuláš ani nestačil povedať „nie“ alebo „nechcem“, prípadne „nie som hodný“. Kresťania v Myre vedeli, že by nenašli lepšieho biskupa, ako biskupa sv. Mikuláša.

4. SV. MIKULÁŠ DÔVERUJE BOHU

Sv. Mikuláš bol už dlhú dobu biskupom. Stalo sa, že jedného jarného dňa začal fúkať horúci púštny vietor. Spálil trávu na pastvinách, kde ovce nachádzali svoju potravu. Spálil obilie, ktoré práve začínalo rásť, a vysušil všetky studne, z ktorých ľudia čerpali vodu.

Ľudia v Myre už boli vychudnutí a malátni od hladu. Len namáhavo sa vliekli ulicami mesta, kde bolo ešte pred niekoľkými mesiacmi počuť smiech a radostné hlasy. Mamičky nemali pre deti ani mlieko. Väčšie deti plakali, pretože mali prázdne žalúdky. Rybári málokedy niečo ulovili, pretože ryby sa stiahli hlbšie do mora. Starí a nemocní ľudia umierali. „Čo len mám robiť?“ volal Mikuláš k Bohu.

„Už im nemôžem nič dať. Zlaté mince nepomôžu aby rástlo obilie, peniaze nedokážu naplniť studne vodou. Nič nezmôžem. Ale ty nám iste pomôžeš, dobrý Bože!“ Sv. Mikuláš neustále opakoval ľuďom v meste: „Majte dôveru, Boh nás nenechá v núdzi. Pošle nám dážď.“

Keď bola núdza najväčšia a utíchol život v celom meste, obloha sa zrazu zatiahla. Nad morom sa spustila silná búrka. Nakopili sa dažďové mraky a začalo pršať. Keď spadli prvé dažďové kvapky, ľudia vybehli do ulíc, tancovali v kalužiach a radovali sa.

„Biskup Mikuláš sa za nás modlil. Pomohol nám!“ hovorili.

5. SV. MIKULÁŠ ĎAKUJE

Biskup Mikuláš si vydýchol. „Vďaka, dobrý Bože, ty si nás zachránil!“ modlil sa v tichosti a hovoril to všade, kamkoľvek prišiel.

Za búrky, ďaleko na širom mori, bojovali tri lode s búrkou, ktorá rozbúrili more. Zdalo sa, že lode sa potopia. Boli totiž naplnené obilím, takže sa nemohli dostať rýchlo plaviť, aby unikli búrke. Plachty boli potrhané a stožiare praskali jeden za druhým. Námorníci nemohli ovládať lode, a tie sa kolísali na mori ako listy vo vetre.

Biskup Mikuláš šiel práve do prístavu. Mal radosť, že na svojej koži cítil kvapky zachraňujúceho dažďa. Posadil sa na kameň a pozeral sa na more. Kdesi v diaľke uvidel tieto tri lode. Vedel, že sú vo veľkom nebezpečenstve. „Keď nás máš už tak veľmi rád, milý Bože, tak zachráň i týchto námorníkov pred utopením,“ modlil sa z celého srdca. Stalo sa. Vietor zahnal tri lode do zátoky pri meste Myra. Tu sa im podarilo lode zakotviť.

6. SV. MIKULÁŠ PROSÍ

Všetci ľudia z Myry spolu s biskupom zhromaždili sa v prístave. Vzrušene pozerali na zachránené lode, ktoré boli naložené tovarom. V útrobach lodí boli tony obilia. „Nemôžeme vám z toho obilia nič dať. Patrí rímskemu cisárovi. Nesmie sa stratiť ani kilogram!“ hovorili námorníci tým, ktorí ich prosili o trochu pšenice. „Cisár má čo jesť, ten má všetkého nadbytok. A my skoro umierame hladom!“ nariekali ľudia. Avšak kapitáni lodí zostali neoblomní. Zrazu zo zástupu ľudí vystúpil muž. Bol to ich biskup. Zdvihol ruku a všetci stíchli. „Milí námorníci. Prežili ste nebezpečnú búrku. Vďaka Božej добрote ste sa neutopili a pristali ste v našom prístave. Boh vám daroval život. Ako znamenie svojej vďaky, zachráňte život i nám.“

„Nesmieme vám nič vydať. Pred plavbou bolo všetko obilie odvážené. Nesmie chýbať ani kilogram. Cisár by nás nechal popraviť, keby niečo chýbalo. Potom nám už iba Boh môže byť milosrdný.“

„Boh k vám bude milosrdný. Veď je mocnejší ako cisár i všetci ľudia,“ znela prísna odpoveď biskupa. Námorníci cítili silu, ktorá vychádzala z biskupových slov. Ich dôvera v Boha bola väčšia ako strach z cisára. Za krátku chvíľu bola v prístave vyložená hromada pšenice. Obyvatelia mesta zaplatili za obilie a rozlúčili sa s námorníkmi. Teraz mohli upiecť dosť chleba

a zvyškom obilia osiať svoje polia. Hovorí sa, že keď námorníci dorazili do cisárskeho prístavu, kde bol ich náklad odvážený, nechýbal ani kilogram obilia.

7. SV. BISKUP MIKULÁŠ SA UČÍ

Hovorí sa, že biskup Mikuláš, ktorý bol všade známy svojim priateľským vzťahom k ľuďom a svojou dobrotou, skoro zabudol na prikázanie lásky k bližným.

Raz sa biskup Mikuláš vybral na svojej oslici do dedín, ktoré patrili pod jeho správu. Šiel pešo a oslica niesla veľký kôš s darmi, ktoré Mikuláš cestou rozdával tým, ktorí to potrebovali.

V jednej malej dedinke počul od ľudí, ktorí postávali na námestí, čo je tam nového. Hovorili mu i o mladej žene, ktorá bývala v domčeku na okraji dediny a ktorá podľa dedinčanov viedla zlý život.

„Pred touto osobou sa chráň, najdôstojnejší biskup Mikuláš,“ varovali ho ľudia. „Tá si nezaslúži, aby sa jej pomáhalo!“

Keď šiel biskup okolo domčka onej ženy, kráčal akosi rýchlejšie, len aby čím skôr prešiel.

Ale práve pred dverami domu sa oslica zastavila a nie a nie ju donútiť, aby šla ďalej. Nepomohlo ani prihováranie, ani pohladenie, ani rany, ktoré nakoniec musel zniesť jej chrbát. Oslica sa ani nepohla, akoby bola prirástla do zeme. Dokonca začala hlasito hýkať. Svätému mužovi bola táto situácia veľmi trápna.

A k tomu všetkému, keď mladá žena počula zúfale hýkanie oslice, odhrnula záver a pozrela sa na cestu. V náručí mala dieťa, ktoré plakalo rovnako usedavo ako jeho oslica. Matka láskyplne pohladila svoje dieťa a pobožkala ho na bledú tváričku. Biskup sa na

ňu usmial a pozdravil ju. V tú chvíľu ho napadlo, či tá žena naozaj vedie tak zlý život, ako ľudia tvrdia, keď sa vie tak láskavo správať k svojmu dieťaťu. A či on sám vo svojich príhovoroch v kostole nepripomínal ľuďom, že majú pristupovať ku všetkým láskavo a bez predsudkov? Je táto žena skutočne tak zlá, ako sa o nej po celej dedine hovorí? Nie, povedal si. Pristúpil k oknu, aby sa s mladou matkou porozprával.

Dozvedel sa, že dieťaťko nie je zdravé preto, lebo nedostáva dostatok mlieka. Žena je sama a nemôže si dovoliť chovať žiadne domáce zvieratá. A od dedinčanov nemôže čakať žiadnu pomoc, pretože v ich očiach je to zlá žena.

Ja viem, prerušil ju svätý biskup. A hneď hľadal vo svojom koši detské oblečenie a teplú deku. Potom povedal svojej oslici: „Čo keby som ťa tu na pár týždňov nechal? Mohla by si tejto mladej mamičke pomôcť tým, že jej budeš dávať mlieko. A môj kôš, ktorý je už i tak skoro prázdny, si môžem nieť sám a rozmýšľať pri tom, že láske k blížnemu sa človek učí celý život.“

-ks-

ADVENTNÁ HRA: „Čo vieš o Advente?“

Potrebuje: Nižšie uvedené otázky napíšeme na malé, rovnako veľké lístky a vytvoríme z nich lósy. V každej otázke, podľa jej náročnosti je uvedený počet bodov, ktorý je možno získať za správnu odpoveď.

Návod ku hre: V krabici (osudí) dôkladne premiešame lósy a necháme hráčov po jednom za sebou ťahať. Každý, kto práve ťahá, musí zodpovedať na svoju otázku do 30 sekúnd. Vedúci má zoznam mien, do ktorého si značí získané body. Po skončení hry sa sčítajú body a určia víťazi.

Táto hra je vhodná na zameranie pozornosti na Vianoce. Záleží však tiež na tom, akým smerom ju povedie vedúci.

Otázky (v zátvorke je správna odpoveď a navrhované bodové ohodnotenie)

1. Čo znamená advent? (*príchod Pána – 5 bodov*)
2. Čo symbolizujú štyri horiace sviece na adventnom venci? (*Štyri adventné nedele. Každou zapálenou sviecou sa približujeme spásnej udalosti narodenia Ježiša. „On je Svetlo sveta..“ – 5 bodov*)
3. Ktorá významná starozákonná postava sa nám približuje v bohoslužbe slova pri adventných sv. omšiach? (*sv. Ján Krstiteľ – 15 bodov*)
4. Ktorý mariánsky sviatok spadá do Adventného obdobia? (*8. decembra – Nepoškvrnené počatie Panny Márie – 25 bodov*)
5. Prečo má adventná liturgia predpísanú fialovú farbu? (*fialová je farba pokánia – 10 bodov*)
6. Na ktorú adventnú nedeľu môže mať omšové rúcho ružovú farbu? (*na nedeľu „Gaudete“ – „radujte sa!“, t. j. 3. nedeľa – 30 bodov*)

7. Ktorá je najväčšia slávnosť v cirkevnom roku, Veľká noc alebo Vianoce? (*Veľká noc - Zmŕtvychvstanie Krista je zárukou aj nášho zmŕtvychvstania – 5 bodov*)
8. Ktoré adventné piesne poznáš? (*10 bodov za každú*)
9. Čo rozumieš pod slovami
 - a) príchod Krista
 - b) druhý príchod Krista?
 (a) narodený v Betleheme ako dieťa (b) ako vládca sveta pri konci sveta 30 bodov)
10. Čo rozumieš pod pojmom „hľadanie nocľahu“? (*Mária a Jozef sú na namáhavej ceste do Betlehema. Mária je tehotná. Hľadajú možnosť prenocovať a sú odmietnutí – 10 bodov*)

SCÉNKA NA VIANOČNÚ AKADÉMIU – Ježiš sa môže narodiť v tvojom dome

Dejstvo I.

Zbor (spieva piesne): Mladá deva z rodu Dávida...

Komentátor: V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do mesta v Galilei, zvaného Nazaret, k dievčine zasľúbenej mužovi menom Jozef, z rodu Dávia a Dievčina sa volala Mária. Anjel k nej prišiel a povedal:

Anjel: Bud' pozdravená, plná milosti, Pán s tebou, požehnaná si medzi ženami.

Komentátor: Ona sa nad tými slovami naľakala a rozmyšľala, čo znamená ten pozdrav. Anjel jej povedal:

Anjel: Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš Syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho a Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida. Bude panovať nad Jakubovým domom na veky, a jeho kráľovstvu nebude konca.

Komentátor: Na to Mária povedala anjelovi:

Mária: Ako sa to stane, keď ja muža nepoznám?

Komentátor: Anjel jej odpovedal:

Anjel: Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. Preto aj dieťa, ktoré sa narodí, bude sväté a bude sa volať Synom Božím.

Komentátor: Na to povedala Mária:

Mária: Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.

Komentátor: Vtedy anjel od nej odišiel. A tak po zásnubách Márie s Jozefom, skôr ako začali spolu bývať, Mária počala z Ducha Svätého. Jej muž, Jozef, ktorý bol človek spravodlivý, nechcel ju vystaviť potupe. Rozhodol sa potajomky ju prepustiť. Vtedy sa mu zjavil anjel Pána vo sne a povedal:

Anjel: Jozef, syn Dávidov, neboj sa vziať si Máriu za svoju manželku, lebo to čo sa v nej počalo je z Ducha Svätého. Porodí Syna, ktorému dáš meno Ježiš. On vykúpi všetok ľud z hriechov.

Komentátor: Keď sa Jozef zobudil, urobil tak, ako mu povedal anjel Pánov.

(Jozef sa zobúdz, prichádza k Márii, objíma ju a spolu sadajú na lavičku).

Zbor: Ja som. Srdce mi bije...

Dejstvo II.

Matka: Deti, ponáhľajte sa! Ešte nie je urobený stromček. Už skoro zasvieti prvá hviezda a náš dom ešte nie je pripravený.

Katka: Už bežím, mami, už končím ukladanie kníh, zvyšok už pôjde rýchlo.

Mama: Tomáš, prosím ťa, dokonči výzdobu stromčeka. Skutočne je už neskoro.
(Matka s otcom prestierajú na stôl).

Otec: Katka, prines Sväté písmo a polož ho na stolík vedľa stromčeka.

Mama: Stôl je už pripravený. Pozývam všetkých na spoločnú vigíliu.

(Rodina sa postaví okolo stola a spieva koledy, zbor im pomáha brumendom).

Keď sa Kristus zrodil...

(Ostré klopanie na dvere prerušuje spev. Otec otvorí dvere, vchádza Jozef s Máriou).

Jozef: Prijmite nás, dobrí ľudia, je už tma, a ja i moja manželka sme na ceste.

Otec (nepresvedčivo, neisto): Prosím, poďte ďalej.

Tomáš a Katka *(Volajú nadšene)*: Mama, otec, veď to je svätý Jozef s Najsvätejšou Máriou a Dieťaťom!

Rodičia: To je radosť. Bože, veď nie sme toho hodní!

Mária: Počuli sme váš pekný spev, preto sme prišli k vám, aby sa Syn – opravdivý Boh mohol narodiť znovu na zemi.

(Mária sadá na stoličku k stromčeku a odkrýva jasličky s Dieťaťom, sv. Jozef stojí na ňou).

Komentátor: Keď tam boli, nadišiel pre Máriu čas pôrodu. Porodila svojho prvorodeného Syna, ovinula ho do plienok a položila do jasiel.

Anjel: Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude správou pre celý svet: Dnes sa vám v meste Dávidovom narodil Spasiteľ, Mesiáš a Pán.

Zbor: Tichá noc...

Dejstvo III.

Žiak *(sedí smutný pri stolíku)*: Nikto mi nerozumie! Tak veľmi sa snažím a znovu nepochopenie. Na čo sa mám učiť, veď stratím nervy. Lepšie sa zaoberať hrou a zostať doma. Matematika nie je ľahká vec!

Sirota *(sedí v „tureckom sede“, je smutná, vstane a vracia sa do hľadiska)*: Povedzte mi, načo mám žiť? Rodičia sa ma zriekli. Som sama ako palec, nikto ma nepotrebuje! Nechce sa mi žiť! Drogy, cigarety, alkohol ma vylicieja iba na krátky čas. Som odpadom túlajúcim sa po uliciach tohto sveta. Kto mi podá ruku? Počula som niekedy dávno, že existuje láska. Povedzte mi teda, kde sa nachádza? ... Alebo sa ešte ani nenarodila? *(Končí potichu a sadá si).*

Hladujúca *(hovorí s výčitkou)*: Ako to je na tom svete! To nie je spravodlivé! Vidím toľkých bohatých *(ukazuje na hľadisko)*, sýtych, v prepychu oblečených a ja som hladná. Prečo moja mama sa nenarodila v bohatej rodine, a otec nevie zarobiť pre mňa ani na tanier jedla? Prosím stále iba o jedno, aby som sa mohla najesť do sýta. Na výstavách je toľko pochúťok, ale nie pre mňa. Mám smolu od narodenia. Počula som, že je niečo také ako spravodlivosť. Či ona niekedy udomácní i na našej zemi?

(Prichádzajú deti z misie).

Afričan: Kto mi povie?

Indián: Je to pravda?

Japonka: Aký je ten, o ktorom sa hovorí, že je Pravdou?

Afričan: Že s lásky k nám ľuďom sa stal človekom?

Číňan: Hovorí, a že sa narodil pred 2000 rokmi a že žije, a ja som ho nestretla, hoci ho hľadám.

Spolu: Ukážte nám k nemu cestu.

(Hovorí prosebne do hľadiska).

Dejstvo IV.

Katka (*vbehne a volá*): Bratia, sestry, veľké veci! Boh sa narodil v našom dome! Poďte a presvedčíte sa sami!

(Deti vbehnú do izby a klaknú v nadšení pred Svätou rodinou).

Mária: Unavení, odvrhnutí, tí, ktorí ste osamelí prídte k môjmu Synovi, a on posilní vaše srdcia. Naplní ich pokojom a nádejou. Skutočne, jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta, ale na zemi má svoj počiatok.

Rodičia: Pozývame vás k stolu, sadnite si a ponúknite sa.

(Deti sadajú s rodinou k stolu).

Zbor: Búvaj, Ježiško...

Matka (*obracia sa k sirote*): Povedz mi, ako sa voláš, kto si?

Sirota: Volám sa Samota. Som sirotou. Nikto ma nechce, túlam sa svetom.

Otec: Ak chceš, zostaň bývať u nás.

Sirota (*vstane a šťastná hovorí*): Skutočne môžem? Ďakujem.

Matka (*obracia sa k hladujúcej*): Veľmi zle vyzeráš, najedz sa, prosím.

Hladujúca: Ďakujem! Už som skoro týždeň nič nejedla. Prestala som dúfať, že sú ešte dobrí ľudia na tomto svete. Našťastie, stretla som vás.

Tomáš: Prečo stále pozeráš do svojho zošita? Si taký unavený.

Žiak: Lebo nerozumiem tejto úloha a zajtra dostanem opäť päťku.

Tomáš: Netráp sa, pomôžem ti, vysvetlím ti, aby si pochopil.

Katka: A vy, moji milí, prečo ste ešte takí smutní?

Černoška: Lebo nevieme, aký je skutočný Boh!

Indián: A ja by som ho tak chcel stretnúť.

Japonka: A počúvať jeho slová.

Otec: Veď vy hľadáte Pána Ježiša. Netrápte sa už viac, máme Sväté písmo, ono nám pomôže poznať pravdu o Bohu a ukáže nám cestu k Pánu Ježišovi.

Tomáš: Poďme teda rýchlo, lebo škoda je každej minúty.

(Tomáš zo Svätým písmom sprevádza všetkých do maštalky).

Mária: Smelo poďte, môj Syn vás čaká. On sa narodil pre vás.

Sirota: Ježišu, vďaka tebe už viem, prečo žijem. Ďakujem.

Hladujúca: Ďakujem ti, Bože, za týchto dobrých ľudí, už nie som hladná....

Žiak: Ďakujem ti za priateľa.

Deti z misie: Ďakujeme ti, Ježišu, že si tak dobrý a krásny. Milujeme ťa.

Rodičia: Náš dom je teraz твоjim domom. Prosíme prebývaj s nami.

Zbor: Požehnaj nás, Božie dieťa

KOLEDY

Šťastie, zdravie, pokoj svätý

- C F C G C
1. Šťastie, zdravie, pokoj svätý vinšujeme vám,
F C G C
či ste starí, lebo deti, nezáleží nám.
C G C G
/: Z ďaleka k vám ideme, novinu vám nesieme,
C F C G C
čo sa stalo dnešnej noci v meste Betléme. :/
2. Narodil sa chlapček malý, posielal nás k vám,
aby ste mu niečo dali, zaniest' mu to mám.
/: Chlebík, ten už nechce brať, bo ho nakrmila mať,
radšej toliar, lebo dukát ráčte mu poslať. :/
3. Prosím pekne, vybavte nás, nieto času stáť,
veď nám treba do Betléma ísť ho kolísať.
/: On je veľmi bohatý, všetko štedro odplatí,
uložte si k nemu poklad, tam sa nestratí. :/

Daj Boh šťastia tejto zemi

- C F C G C
1. Daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej.
F C G C
Nech im slnko jasne svieti každý Boží deň.
C G C F C G C F
/: Nech ich sused v láske má, nech im priazeň, pokoj dá,
C F C G C
daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej. :/
2. Daj Boh šťastia celej zemi, všetkým národom.
Nech im svetlo hviezd lásky ožiaruje dom.
/: Hladným chleba dobrého, chorým zdravia pevného,
daj Boh šťastia celej zemi, všetkým národom. :/
3. Dopraj, Bože, svojmu dielu večné trvanie,
nech sa samo nezahubí, všetci prosíme.
/: Rybám čistej vody daj, vtáctvo a zver zachovaj,
dopraj, Bože, svojmu dielu večné trvanie. :/

Pod'me bratia do Betléma

- D E A
1. Pod'me bratia do Betléma, duj-daj, duj-daj, duj-daj, dá
G A D h e A D
R. Ježišku, miláčku, budeme ťa kolísati,
G A D h e A D
Ježišku, miláčku, budeme ťa kolísať.

2. A ty Jano na pišťaľku...
3. My Ježiška nezbudíme...
4. Hajaj, búvaj, dieťa zlaté...
5. V mašťaľôčke tíško drieme...

Pieseň o Dobrej Novine

E cis fis H E cis fis H E
 R. /: Zvestujeme Dobrú Novinu, Ježiško chce v každú rodinu. :/

- E cis fis H E cis fis H E**
1. Otvárajte dvere dokorán, pozdrav z Kene prinášame vám.
 2. Pozdrav z Kene, ten je od detí, táto prosba dnes k vám zaletí.
 3. Ježiško vám všetko odplatí, u neho sa toliar nestratí.
 4. Pokoj, radosť, lásku on dáva, v dome požehnanie necháva.

Čujte, čujte, pastieri

C d G C d G C
 1. Čujte, čujte, pastieri, čo sa stalo na nebi,
F d G F C d G C
 /: Nad Betlémom jasná noc oznamuje Božiu moc. :/

2. O polnoci zrodila, do jasličiek vložila
 /: krásna Panna prečistá, Synáčka svojho Krista.:/
3. Hor sa bratia, vstávajte, Bohu vďaky vzdávajte,
 /: že sa sveta Pán zrodil, aby nás oslobodil. :/

Dobrý Pastier sa narodil

- C d G C d G**
 1. Dobrý Pastier sa narodil, by ovečky vyslobodil,
C F C d G C d G C
 /: pri Betlémskom salaši, radujme sa, veselme sa valasi.:/
2. Radujme sa a plesajme, láskou k Bohu plápolajme,
 /: že nám Boh dal takého žiadaného nám pastiera dobrého. :/
 3. Ak sa jedna ovca stratí, on sa hľadať ju navráti,
 /: nebojí sa zanechať pre tú jednu deväťdesiat aj deväť. :/
 4. Ó, dieťaťko utešené, z čistej Panny narodené,
 /: daj nám svojej milosti, nech sa s tebou uvidíme v radosťi :/

Nesiem vám noviny

D G D G D A D
1. Nesiem vám noviny, počúvajte,
G D G D A D
z Betlémskej doliny pozor dajte.

D A D A D
/: Čujte ich pilne, sú neomylné :/ rozjímajte.

2. Syna nám zrodila čistá Panna
v jasličky vložila Krista Pána.
K sebe vinula a zavinula,
k sebe vinula a zavinula, požehnaná.
3. Kresťania premilí, nemeškajme,
k jasličkám v tej chvíli pospiechajme.
Vykupiteľa a Spasiteľa
Vykupiteľa a Spasiteľa privítajme.

KATECHETICKÉ NÁMETY

JEAN GIONO: MUŽ SO STROMAMI

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=7StZTr7RLOQ>

Uplynulo už takmer štyridsať rokov odvtedy, čo som sa vydal na dlhú pešiu túru po turistami nepoznaných kopcoch starobylej oblasti. V čase tejto mojej prvej turistickej vychádzky tu rástli iba divé levandule; bola to krajina vyprahnutá, neúrodná a jednotvárna.

Po troch dňoch putovania som bol na pokraji síl. Utáboril som sa neďaleko rozvalín opustenej dediny. Ešte predchádzajúci deň som dopil všetku vodu a potreboval som si nabráť čerstvú. Domy, hoci ošarpané, držali stále pokope, ako staré osie hniezda. Určite tu niekedy bol prameň alebo studňa. Aj som ho našiel, ale bol suchý.

Opustil som táborisko. Ani po piatich hodinách chôdze som stále nenašiel vodu a nič mi ani nedávalo nádej, že ju vôbec objavím. Všade tá istá sušina, rovnaké strnulé kroviská.

Odrazu som v diaľke nejasne uvidel malú, tmavú siluetu. Po chvíli som sa k nej priblížil. Bol to pastier. Asi tridsať oviec odpočívalo obďaleč na rozpálenej zemi.

Ponúkol mi vodu z tekvicovej fľaše a o chvíľu neskôr ma zaviedol do svojej koliby ukrytej v dolinke náhornej plošiny. Zručne nabral vodu z dosť hlbokkej studne vedľa domca.

Hovoril málo. Je to obvyklé správanie sa u samotárov, ale zdal sa byť istý sám sebou, dôveroval tejto situácii. Jeho dom bol uprataný, riady čisté, dlážka zametená, na ohni vrela polievka. Musím dodať, že bol čerstvo oholený, všetky jeho gombíky boli pevne prišité a jeho šaty boli tak starostlivo opravené, že záplaty skoro nebolo vidieť. Podelil sa so mnou o polievku, a keď som ho neskôr ponúkol tabakom, povedal mi, že nefajčí. Jeho pes, rovnako tichý ako on, bol priateľský, ale nie dotieravý.

Postupne mi dochádzalo, že tu budem musieť prenocovať. Najbližšia dedina bola vzdialená na deň a pol chôdze. Napokon, veľmi dobre som poznal riedke osídlenie tejto oblasti. Štyri či päť veľmi vzdialených dedín v úbočí kopcov, na samom konci všetkých ciest. Žili tu drevorubači, ktorí pálili drevené uhlie. Ich život bol veľmi skromný. Rodiny natlačené v malých domčekoch, v

mimoriadne drsnom podnebí, stáli vo svojom sebeckve jeden proti druhému. Nerozumné spory prerastajúce všetky medze živené neustálym bojom ich nútili odchádzať z tohto miesta. Súperilo sa tu vo všetkom, od predaja dreveného uhlia až po lavice v kostole. Navyše do toho všetkého neprestajne fúkal nervy nivočiaci vietor. Nedostatok plodil choroby a časté prípady šialenstva zväčša končiace smrťou.

Pastier, hoci nefajčiar, vybral vrečko na tabak a vysypal z neho na stôl kôpku žalud'ov. Jeden po druhom ich veľmi starostlivo prezeral a oddeľoval dobré semená od poškodených. Bafkajúc z fajky som sa ponúkol, že mu s tým pomôžem, ale odmietol. Keď mal vytriedenú peknú kôpku dobrých žalud'ov, rozpočítal ich do skupiniek po desať. Bokom ostali najmenšie a poškodené semená. Keď mal pred sebou sto dokonalých žalud'ov, skončil a išli sme spať.

Jeho prítomnosť ma upokojovala. Nasledujúce ráno som od neho získal súhlas ostať tu jeden celý deň. Prijal to celkom prirodzene, či skôr vôbec ho to nevyviedlo z miery. Prv, než vyhnal čriedu na pašu, vrečko so starostlivo vytriedenými a porátanými žalud'mi vložil do vedra s vodou.

Všimol som si, že namiesto palice si vzal ako palec hrubú, jeden a pol metra dlhú oceľovú tyč. Ovce nechal na starosť psom a vybral sa k miestu, kde som stál. Naznačil mi, že ak chcem, môžem sa pridať k nemu. Vystúpil dobrých dvesto metrov do kopca.

Keď prišiel na vyhladané miesto, zabodol tyč do zeme, do vyhlbenej jamky vložil žalud' a hneď ho aj zasypal. Vysieval duby. Opýtal som sa, či mu tá pôda patrí. Odpovedal, že nie. Nevedel komu patrí a ani ho to nezaujímalo. Predpokladal, že je obecná alebo patrí niekomu, kto o ňu nemá záujem. Nepotreboval vedieť, komu patrí. S rovnakou starostlivosťou vysadil všetkých sto žalud'ov.

Po krátkom obede opäť pokračoval v sadení. Na nič som sa ho nevypytoval, nakoniec sa rozhovoril sám. Už tri roky sadí stromy v tejto pustatine. Vysadil ich sto tisíc. Ujalo sa ich dvadsať tisíc. Vedel, že ďalšiu polovicu zničia hlodavce a iné nepredvídané okolnosti. Na mieste, kde predtým nebolo nič, rástlo teraz desať tisíc dubov.

V tej chvíli som zauvažoval, koľko má asi rokov. Mal určite viac než päťdesiat. Päťdesiat päť, prezradil mi. Volal sa Elzéard Bouffier. Kedysi mal gazdovstvo na nížine, kde prežil väčšinu života. Avšak keď stratil manželku a jediného syna, utiahol sa do tejto samoty. Tu s čriedou oviec a psom nachádzal potešenie v pomaly plynúcom živote. No pochopil, že táto krajina zomiera na nedostatok stromov. Pretože práve nemal inú, dôležitejšiu prácu, rozhodol sa tejto krajine pomôcť.

Povedal som mu, že o niekoľko rokov bude z týchto desať tisíc dubov nádherný les. Na to mi odpovedal, že o tridsať rokov, ak mu Boh dožičí, posadí toľko stromov, že týchto desať tisíc bude iba kvapkou v mori. Začal sa venovať aj rozmnožovaniu bukov a škôlku pri dome mal plnú semenáčikov z vysiatych bukvíc. V tomto malom útočisku chránenom ohradou pred ovcami sa im dарило neúrečne. Uvažoval aj o jelšiaci, ktoré by vysadil na dno údolia, kde, ako povedal, spodná voda bola iba niekoľko metrov pod povrchom. Na druhý deň sme sa rozlúčili.

V nasledujúcom roku prepukla prvá svetová vojna, ktorá ma zamestnala na celých päť rokov. Na celú udalosť som pomaly zabudol. Pešiak si pri pochode sotva spomenie na stromy. Koniec vojny ma zastihol s veľkou túžbou opäť sa nadýchnuť čerstvého vzduchu. Bez predchádzajúceho zväzenia som vykročil do tej istej púštnej krajiny. Vôbec sa nezmenila, hoci v diaľke nad kopcami za opustenou dedinou presvitala zvláštna sivá hmla, ktorá ich prekryvala ako koberec. Prišiel mi na um pastier, ktorý sadil stromy. Desať tisíc dubov, to už bude pekný kus lesa, uvažoval som.

Príliš veľa ľudí som videl umierať počas uplynulých piatich rokov, takže mi neprišlo zaťažko predstaviť si aj smrť Elzéarda Bouffiera. On však neumrel. Naopak, bol veľmi čulý. Zmenil spôsob života. Mal už len štyri ovce, ale aspoň sto úľov. Rozhodol sa zbaviť oviec, pretože poškodzovali jeho semenáčiky. Vojna sa ho príliš nedotkla. Bez prestávky, ďalej pokračoval v sadení stromov.

Duby z roku 1910 mali desať rokov a boli vyššie než ja a on dokopy.

Pozoruhodný pohľad. A pretože mlčal, strávili sme celý deň tichým prechádzaním sa jeho lesom. Pozostával z troch častí jedenásť kilometrov dlhých, v najširšom mieste mali tri kilometre. Uve-

domil som si, že všetko toto je dielom rúk a ducha jedného človeka – bez technických vymožeností. Bol som užasnutý! Buky, ktoré mi siahali po plecía, sa rozprestierali všade na dohľad. Duby prekonajúc časy, keď im hrozilo nebezpečenstvo od hlodavcov, stáli teraz prívetivo vedľa seba. Pastier mi ukázal aj pozoruhodné päťročné jelšové lesíky. Vysadil ich na dno údolia, presne tam, kde správne počítal s vodou blízko pod povrchom pôdy. Boli ako nežné, štíhle dievčatá a rovnako tak odhodlané. Jeho dielo však malo ďalšie následky. On sa s tým nezaoberal a ďalej pokračoval vo svojej prostej práci. Keď sme však schádzali dolu do dediny, uvidel som zurčiaci prúd vody v koryte potoka, ktoré bolo odjakživa suché. Bol to najväčší zázrak znovuzrodenia, aký som kedy videl.

Aj vietor sa už zapojil do šírenia semien stromov. Hneď ako sa objavila voda, vyrástli aj vrby, kroviny, lúky, záhrady, kvety a opäť sa tu prebudil život.

Ale premena sa udiala tak pomaly, že sa považovala za prirodzenú a nikoho neprekvapila. Poľovníci, ktorí kráčali do kopcov sliediac za zajacmi a diviakmi, si všimli pribúdajúce mladé stromy, ale pripisovali to prirodzenému chodu vecí v prírode. Preto nikto nenarušil výsledky práce tohto človeka. Kto z dedinčanov alebo úradníkov mohol kedy predpokladať takú húževnatosť v uskutočňovaní tohto ohromného činu nesebeckosti...

Počnúc rokom 1920 som nikdy nevynechal príležitosť každý rok navštíviť Elzéarda Bouffiera. Ani raz som nepostrehol, že by zaváhal či pochyboval, hoci sám Boh vie, že to v živote nemal ľahké. Nehovoril o sklamaniach, ale ľahko si možno predstaviť, že musel premáhať aj nepriazeň. V jednom roku vypestoval desať tisíc javorov, ale všetky uhynuli. Na druhý rok sa vzdal javorov a vrátil sa k jelšiam, ktorým sa darilo ešte lepšie než dubom.

Pre pochopenie hĺbky jeho výnimočného charakteru nesmieme zabudnúť, že pracoval celkom sám; až v takej samote, že na konci svojho života stratil schopnosť vyjadrovať sa. Alebo to už jednoducho nepovažoval za potrebné. V roku 1933 ho navštívil jeden snaživý lesník, ktorý mu zakázal klásť otvorený oheň z dôvodu ohrozenia tohto prírodného lesa... V čase tejto udalosti práve uvažoval o sadení bukov na mieste vzdialenom od jeho domu dvanásť kilometrov. Aby nemusel tak ďaleko dochádzať, veď už mal sedemdesiat päť rokov, chcel postaviť kamenný dom práve tam.

Podarilo sa mu to v nasledujúcom roku. Skupina úradníkov si v roku 1935 prišla pozrieť tento „prírodný les“. Rozhodli sa niečo urobiť, ale našťastie neurobili nič, okrem jedného múdreho rozhodnutia: les dali do ochrany štátu a zakázali v ňom páliť drevené uhlie. Jednoducho nebolo možné odolať očareniu z krásy týchto mladých a zdravých stromov.

V komisii som mal priateľa spomedzi vedúcich lesníkov. Tomu som objasnil celé tajomstvo. Vybrali sme sa spolu navštíviť Elzéarda Bouffiera. Našli sme ho pri namáhavej práci, asi dvadsať kilometrov od miesta, kde sa predtým uskutočnila inšpekcia.

Vršky, ktorými sme prechádzali, boli porastené šesť až sedem metrov vysokými stromami. Pamätal som si vzhľad tohto miesta z roku 1913: vtedy to bola púšť. Elzéard však bol stále čulý a svieži ako predtým. Pokojná a vytrvalá práca, vplyv horského vzduchu, jeho šetrnosť a predovšetkým čistota jeho duše dala tomuto starému mužovi mimoriadny dar zdravia.

Pri odchode môj priateľ utrúsil niekoľko poznámok, v ktorých miestach by aké stromy dobre rástli. Svoju radu však nevnucoval. „*A to z jednoduchého dôvodu,*“ povedal neskôr. „*Tento muž vie o týchto záležitostiach oveľa viac než ja.*“ Po hodine našej spoločnej chôdze dodal: „*Vie o týchto veciach oveľa viac než ktokoľvek iný a vlastne našiel nádherný spôsob, ako byť šťastný!*“

Vďaka úsiliu tohto šéfa lesníkov sa les dostal pod ochranu štátu a s ním aj šťastie tohto muža. Na jeho kontrolu vymenoval troch lesníkov a dovtedy ich presviedčal, kým už nič nez mohli ani demizóny vína, ktoré mu ako úplatky núkali drevorubači. Les bol ohrozený iba na začiatku vojny v roku 1939. Nákladné autá vtedy prešli na drevený lieh a bol celkový nedostatok dreva. Začali sa rúbať duby z roku 1910. Stáli však tak ďaleko od zjazdových ciest, že sa to neoplatilo a ťažby sa zanedlho zastavili. Pastier sa však o tom nikdy nedozvedel. Asi tridsať kilometrov vzdialený od tohto miesta pokojne pokračoval v svojej práci. O vojnu v 1939 sa nezaujímal rovnako ako o tú z 1914.

Naposledy som videl Elzéarda Bouffiera v júni roku 1945. Vtedy mal osemdesiat sedem rokov. Bolo to na ďalšej z mojich vychádzok do lesov, ibaže teraz tam premával autobus. Usadený v tomto dopravnom prostriedku som už nepoznával miesta známe z mojich predchádzajúcich náv-

štev. Zazdalo sa mi, že ma cesta zaviedla na úplne iné miesta. Pýtal som sa na meno dediny, aby som sa ubezpečil, že som na rovnakom mieste, predtým takom pustom a zničenom. V 1913 táto dedinka pozostávala z desiatich či dvanástich domov a mala troch obyvateľov. Boli to divosi nenávidiaci jeden druhého, živiaci sa pytliactvom. Ich spustnuté domy zarastali burinou.

Ale všetko sa zmenilo, dokonca aj vzduch. Namiesto suchej, vetrom bičovanej krajiny sa mi prihováral tichý vánok stovkami sviežich vôní. Z výšky prichádzal zvuk podobný šepotu padajúcej vody. Bol to hlas vetra v korunách stromov. Ale najúžasnejšie zo všetkého bolo, keď som začul skutočné zurčanie padajúcej vody. Uvidel som studničku naplnenú vodou, ktorú postavili, a čo ma najviac dojalo, bola mladá, asi štvorročná lipa, vysadená blízko nej ako jasný a presvedčivý dôkaz vzkriesenia. Dedinka teraz mala dvadsaťosem obyvateľov, vrátane štyroch mladých rodín. Nové, čerstvo omietnuté domy lemovali záhradky, v ktorých svorne vedľa seba rástli zelenina a kvety, kapusta a kríky ruží, póry a pyšteky, zeler a veternice. Bolo to teraz miesto, kde by každý žil rád.

Odtiaľ som ďalej išiel peši. Na úbočiach hôr som uvidel políčka jačmeňa a raže; na dne úzkych údolí sa zelenali lúky. Vyschnuté pramene napájané lesom zachytenou vodou z dažďa a snehu opäť poskytovali chladivé osvieženie. Voda sa vrátila do svojich starých ciest. Vedľa každej farmy rástli javorové háje a nádrže s vodou lemovali porasty čerstvej mäty. Krok za krokom sa dediny obnovovali. Vrátili sa ľudia z planín, kde je pôda čoraz drahšia, a priniesli so sebou mladosť, pohyb a očakávanie niečoho nového. Kráčajúc po cestách ste mohli stretnúť mužov a ženy kypiacich zdravím, a usmievavých chlapcov a dievčatá. Viac než tisíc ľudí vďačilo za svoje šťastie Elzéardovi Bouffierovi.

Keď si predstavím tohto jednoduchého muža spoliehajúceho sa iba na svoje vlastné fyzické a duševné sily, ktorý dokázal premeniť púšť na krajinu hojnosti, som napriek všetkým protirečeniam presvedčený, že ľudské schopnosti sú hodné obdivu. A keď si uvedomím, koľko vytrvalosti, duševnej sily a sebadisciplíny bolo potrebnej na vykonanie takejto premeny, pociťujem k tomuto starému, nevzdelenému mužovi nesmiernu úctu.

Francúzsky spisovateľ Jean Giono svojou poviedkou dosiahol úžasný výsledok; sto tisíc hektárov pôdy bolo zalesnených a dnes tieto lesy menia ráz krajiny a vodné pomery celej vysadenej oblasti. A nielen to, jeho sen o sadení stromov výrazne ovplyvnil milióny čitateľov po celom svete, na ktorých srdcia tento príbeh silne zapôsobil a zmenil ich vzťah k prírode.

*podľa <http://www.pre-slovensko.sk>
a podľa textov Evy Pleškovej spracovala -ks-*

Je veľmi povzbudzujúce, že v dobe, kedy vytvoriť akýkoľvek animovaný digitálny film už nie je žiadny problém, stále existujú spôsoby ako vytvoriť kreslený film s kvalitou, doposiaľ neprekonanou. Nesústreď sa na zaujatie diváka efektami ani originálnymi gagmi - prináša nám len tiché, poetické posolstvo o hľadaní a nájdení spôsobu ako byť šťastný. Sadiť stromy...

Po vzhliadnutí tohto krátkeho kresleného filmíku dostaneme naraz dojem, že človek je tvor neobmedzených možností, schopný vytvoriť za svoj krátky život toľko krásy a šťastia ako sa to môže podariť len vyšším mociam. A myslím, že každý, komu nie je ľahostajný osud nášho sveta a miluje veci, ktoré rastú a vyvíjajú sa, nemôže po prečítaní tejto knižky alebo pozretí tohto filmu zostať nepohnutý. Myšlienka tak prostá, ale o to viac intenzívna sa vám neodbytné vkradne do mysli a človek má odrazu pocit, že dokáže všetko.

Film je vytvorený neobvyklou, ale o to krajšou technikou - je to obyčajná kresba, ktorá sa snímok za snímkom prekresľuje a tak divák získa dojem, blízky snehovej búrke, v ktorej sa obrysy strácajú a každou sekundou sa menia, raz sú jasnejšie, raz zahmlenejšie. Celková atmosféra filmu sa tak podobá tichým horským údoliam, v ktorých počujete len šum vetru. Je to dielo nesmiernej jednoduchej krásy, ktorá si zaslúži úctu každého človeka.

http://www.filmklub.sk/m/movie_comments.php?id=19194

PONÚKAME

Judit Fogassy SDSH: PRÍRUČKA KATECHUMENÁTNEJ KATECHÉZY

Príručka obsahuje teoretické a praktické prvky katechumenátnej katechézy. Ponúka stručný prehľad dejín katechumenátu, podstatu, štruktúru, cieľové skupiny, teologické a pastoračné pozadie katechumenátu. Poslednú časť príručky tvorí návrh metód.

Cena 2,49 €

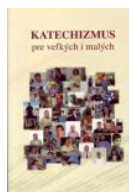
Judit Fogassy SDSH: PRÍRUČKA KATECHÉTU

Príručka je pomôckou pre katechéta pri organizačnej príprave na katechézu, ponúka aj praktické metódy, pričom autorka vychádza z požiadaviek cirkevných dokumentov, ktoré vyzývajú k obráteniu, k obnove a výchovnej evanjelizácii.

Cena 2,30 €

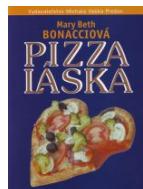
KATECHIZMUS pre veľkých i malých

Katechizmové otázky a odpovede sú doplnené citátmi nového Katechizmu Katolíckej cirkvi pápeža Jána Pavla II.

Cena: 3,00 €

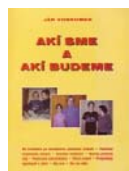
Mary Beth Bonacciová: PIZZA LÁSKA

Autorka odpovedá na otázky, ktoré zozbierala počas svojej dlhodobej praxe od mladých ľudí v príprave na manželstvo. Odpovede autorky sú veľmi kompetentné. Nič nie je tak silné, ako jasné fakty. Publikácia je vhodnou príručkou každého učiteľa náboženstva, pomocou ktorej môže získať odpovede na otázky, ktoré zaznievajú z úst mladej generácie.

Cena: 6,00 €

Ján Vonkomer: Akí sme a akí budeme

Obsahom knihy sú poznatky a skúsenosti z psychologickej diagnostiky mládeže, z psychologickej poradne i z rozprávania pre mládež. Autor sa cieľavedome snažil sústrediť tie poznatky a skúsenosti, ktoré by mohli naplniť úlohu diskretného sprievodcu dospievajúcej mládeže.

Cena: 2,50 €

Tonino Lasconi: Keď mi viera lezie na nervy

Obsah knihy tvoria otázky a listy mladých ľudí. Na listy odpovedá autor. Kniha zaujme dospievajúcich chlapcov a dievčatá. Príbehy možno využiť v skupinovej práci pri problémovej stratégii.

Cena: 3,20 €